

Ingediend via de website

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De Heer Wouter Koolmees

Ons kenmerk

GHo

Uw kenmerk

8055

Datum

12 februari 2021

Van

Bestuur en Strategie

Telefoon

(079) 363 14 07

Onderwerp

Reactie op internetconsultatie over de Wet toekomst pensioenen

Geachte heer Koolmees,

Op 16 december is vanuit uw ministerie de internetconsultatie over de Wet toekomst pensioenen openbaar gemaakt. Hierin zijn de concept wettekst, de ontwerp memorie van toelichting en het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) opgenomen. Wij hebben met veel belangstelling kennis genomen van deze stukken.

Pensioenfonds Horeca & Catering voert de pensioenregeling uit voor de sectoren horeca en contractcatering. Eind 2019 had het fonds ruim 320.000 actieve deelnemers en bijna 940.000 gewezen deelnemers. Daarmee behoort het fonds wat betreft het aantal deelnemers tot de vijf grootste pensioenfondsen in Nederland. In 2019 is het totaal aantal deelnemers dat in het jaar actief is geweest ruim 400.000. De sectoren horeca en contractcatering hebben een aantal bijzondere deelnemerskenmerken. Wij hebben overwegend zeer veel jonge deelnemers met een hoge in- en uitstroom en daarmee een beperkte 'verblijfsduur' bij ons fonds. Er zijn derhalve veel korte dienstverbanden en het komt voor dat deelnemers meerdere dienstverbanden tegelijkertijd hebben. Daarnaast is sprake van relatief lage salarissen met een beperkt carrièrepad.

Vanuit ons pensioenfonds maken wij graag van de gelegenheid gebruik om een aantal punten bij u onder de aandacht te brengen, die voor (de totstandkoming en uitvoering van) een toekomstbestendige pensioenregeling voor onze sectoren van belang zijn, gegeven de karakteristieken van onze deelnemerspopulatie en de dynamiek daarin. Wij hebben het wetsvoorstel beoordeeld op het belang van onze deelnemers in de brede zin van het woord en een bij onze deelnemersgroepen passende en efficiënte uitvoering.

In de bijlage worden de volgende onderwerpen behandeld:

- Nabestaandenpensioen
- Invaren
- Beschikbaarheid (lagere) regelgeving en scenario's

- Toezicht op transitie(documenten)
- (Uitvoering) communicatie
- Waardeoverdrachten onder "FTK"-regimes in transitie periode
- Tijdige vaststelling van de (minimale) franchise

Met betrekking tot het nabestaandenpensioen merken wij op dat de aandachtspunten die wij in de bijlage benoemen, gedeeld zijn met de pensioenfondsen in de uitzendsector (StiPP en Flexsecurity) en gezamenlijk worden gedragen. Als wij ons standpunt nader kunnen toelichten, doen wij dit ook graag gezamenlijk.

Wij vragen u bij de nadere uitwerking van de wet rekening te houden met onze aandachtspunten. Indien gewenst, zijn wij graag bereid één en ander nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van Pensioenfonds Horeca & Catering

G.T.C.A. Aben
Onafhankelijk voorzitter

Bijlage

Bij brief Reactie op internetconsultatie Wet toekomst Pensioenen d.d. 12 februari 2021

Nabestaandenpensioen

Op basis van adviezen van de Stichting van de Arbeid van juni 2020 over uniformering van het nabestaandenpensioen bevat het wetsvoorstel aanpassingen om het nabestaandenpensioen te standaardiseren. Belangrijk doel van het STAR advies was het scheppen van helderheid, het voorkomen van armoedeval en een bijdrage tot behoud van de levensstandaard voor de nabestaande bij overlijden van de deelnemer. Wij hebben begrip voor dit doel, maar menen dat daarbij ook rekening is te houden met aansluiting bij uiteenlopende behoeftes van verschillende 'soorten' nabestaanden en verschillende korte en flexibele contractvormen. In het advies benoemde de STAR de uitvoerbaarheid als één van de te hanteren randvoorwaarden. Wij benadrukken graag het belang van deze randvoorwaarde voor ons fonds.

Met betrekking tot het nabestaandenpensioen merken wij op dat de aandachtspunten die wij in deze bijlage benoemen, gedeeld zijn met de pensioenfondsen in de uitzendsector (StiPP en Flexsecurity) en gezamenlijk worden gedragen. Als wij ons standpunt nader kunnen toelichten, doen wij dit ook graag gezamenlijk.

Voortzetting dekking na einde deelname

Als de pensioenovereenkomst voorziet in een partnerpensioen op risicobasis, wordt volgens het wetsvoorstel de dekking uit hoofde van het partnerpensioen tot tenminste 3 maanden na einde van de deelname voortgezet als en zolang er geen sprake is van een aansluitend dienstverband. Volgens de Memorie van Toelichting moet bij overlijden contact worden opgenomen met de nabestaande van de gewezen deelnemer om na te gaan of er sprake was van een nieuw dienstverband. De voortzetting van de dekking van het nabestaandenpensioen bij einde deelname vormt voor ons fonds met veel oproepkrachten en andere korte en flexibele dienstverbanden een onevenredig zware last, zowel in uitvoerbaarheid als in hoogte van de uitkering, die niet in verhouding staat tot de duur van de deelname.

- De einddatum van een dienstverband is in onze sectoren voor bepaalde veel voorkomende contractvormen niet of nauwelijks objectief vast te stellen. Er wordt veel gewerkt met jonge oproepkrachten. Voor hen is niet goed vast te stellen of er sprake is van een einde dienstverband. Als wij geen melding van een einde dienstverband ontvangen, toetsen wij dit op basis van het niet meer ontvangen van loongegevens.
- In een extreem voorbeeld kan een oproepkracht door het draaien van één dienst voor drie maanden een overlijdensrisicodekking behouden, met mogelijk een

levenslang partnerpensioen ten gevolg. De grondslag voor de risicodekking is daarbij een tot een jaarsalaris herleid bedrag. Een salaris van bijvoorbeeld € 100 voor één gewerkte dag, zou tot een jaargrondslag van € 1.200 leiden, met een mogelijke levenslange partnerpensioenuitkering van € 600 per jaar. Hoewel de kans op schade klein is, achten wij dit niet proportioneel en niet beoogd met het STAR advies, te weten het voorkomen van de armoedeval en behoud van de levensstandaard.

- Daarnaast is in zijn algemeenheid niet objectief vast te stellen of sprake is van een nieuw dienstverband. Dit laatste vraagt om afdwingbare objectieve maatstaven of mogelijkheden om aanvang van een nieuw dienstverband vast te stellen. Aangezien in onze sector jaarlijks een groot deel van de deelnemerspopulatie de sector verlaat, is dit een belangrijk aandachtspunt. Wij zien dit dan ook als randvoorwaarde om het voorstel uitvoerbaar te houden.

Uniform partnerbegrip

Om onduidelijkheid bij de deelnemers en hun partner te beperken bevat het wetsvoorstel een uniform partnerbegrip. Voor de uniformering van het partnerbegrip hebben de Stichting van de Arbeid, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars in januari 2019 een advies uitgebracht. In het advies werd nog balans gezocht tussen contractvrijheid voor CAO-partijen en de wens om uniformering te realiseren. De contractvrijheid voor CAO-partijen bood ruimte om de kenmerken van de sector en de uitvoerbaarheid van de regeling in het oog te houden. In het eerder genoemde advies van de STAR van juni 2020 is alleen uitvoerbaarheid als randvoorwaarde opgenomen. In het voorliggende wetsvoorstel zien wij onvoldoende mogelijkheden om rekening te houden met de kenmerken van de sector en om de regeling uitvoerbaar te houden. Het (relatief) hoge aantal in- en uittrekders in onze sector maakt dit wel noodzakelijk.

Uit de aanpassing in de definities van het wetsvoorstel blijkt dat het moet gaan om personen die samenwonen op hetzelfde adres en een duurzame huishouding met elkaar voeren, waarbij blijkt wordt gegeven van zorgen voor elkaar. Verder is vastgelegd dat, als er sprake is van een partnerpensioen, dit geldt voor alle partnerrelaties. Het wetsvoorstel biedt geen ruimte om nadere voorwaarden te stellen aan het partnerbegrip. De ruime formulering van een gezamenlijke huishouding, het niet mogen stellen van nadere voorwaarden en het ontbreken van concrete criteria kunnen tot onbedoelde effecten leiden en zetten de uitvoerbaarheid onder druk. Daarnaast is van belang dat de beoordeling of sprake is van een (samenwonende) partner in de zin van het wetsvoorstel nog vele jaren na het einde van het dienstverband in de sector nodig kan zijn in het kader van een bijzonder partnerpensioen of een niet-opgevraagd partnerpensioen.

- In onze sectoren wordt veel gebruik gemaakt van bijvoorbeeld studenten als oproepkracht. Binnen deze groep komen allerlei samenlevingsvormen op hetzelfde adres voor. Handmatige beoordeling aan de in het wetsvoorstel

gestelde normen (met name op welke wijze objectief is vast te stellen dat blijkt wordt gegeven van zorg voor elkaar) is zeer bewerkelijk en kan tot discussies leiden. Hoewel dit weinig zal voorkomen, zien wij (voor deze categorie deelnemers) in het toekennen van een nabestaandenpensioen na overlijden in het algemeen geen relatie met de door de STAR beschreven doelen van voorkomen van de armoedeval en behoud van de levensstandaard.

- Binnen ons fonds zijn het huidige partnerbegrip en het proces vanuit de wensen van CAO partijen gericht op eenvoud en passend bij de doelgroepen die wij bedienen. Het is van belang het nabestaandenpensioen ook in de toekomst vanuit die eenvoud en passendheid te kunnen blijven aanbieden en uitvoeren tegen aanvaardbare kosten. In het wetsvoorstel zijn de kenmerken van een gezamenlijke huishouding zeer ruim geformuleerd, zonder concrete objectieve criteria. Voor de uitvoerbaarheid is het belangrijk dat concrete, objectieve en efficiënt toepasbare normen worden gehanteerd om vast te stellen of partners bijdragen in kosten voor huishouden en blijkt geven van zorg voor elkaar. Hierbij doen we de suggestie om het mogelijk te maken via de Basisregistratie Personen (BRP) meldingen over begin en einde van samenwoningrelaties te verkrijgen.
- Een voorwaarde die veel fondsen gebruiken, betreft de verplichte aanmelding van een partnerrelatie om voor een nabestaandenpensioen in aanmerking te komen. De verwachting is dat in onze bedrijfstak waarin jaarlijks ca 80.000 jonge deelnemers toetreden, die over het algemeen weinig pensioenbewust zijn, een dergelijke voorwaarde weinig effect zal hebben en derhalve voor de deelnemers in ons fonds niet tot het gewenste resultaat zal leiden. Voor de goede orde merken wij daarbij op dat wij een aanmeldplicht voor situaties van samenwonen én een duurzame huishouding verkiezen boven een handmatige beoordeling. Bij het hanteren van een aanmeldplicht zien wij dit wel als strikte voorwaarde: oftewel zonder aanmelding bestaat er geen recht op partnerpensioen. Bovendien geldt ook dan de noodzaak om de duurzame gezamenlijke huishouding te kunnen toetsen en hiervoor concrete criteria in de wet op te nemen: als een aanmelding plaatsvindt kort voor overlijden van de deelnemer, is het wenselijk een toets te kunnen uitvoeren om risicoselectie tegen het fonds te voorkomen.

Invaren

Graag vragen wij bij het invaren aandacht voor het belang van heldere en passende regels voor het verwerken van aanpassingen met terugwerkende kracht. In de dynamiek van de sectoren horeca en contractcatering is verwerking van mutaties met terugwerkende kracht onvermijdelijk.

Op de formele transitiedatum zullen nog niet alle reguliere gegevens van het belegde vermogen en van de deelnemers exact bekend zijn. De daadwerkelijk omzetting kan zodra zowel de omvang van het belegde pensioenvermogen als de rechten van individuele deelnemers nauwkeurig bekend zijn. De berekeningen van het invaren worden alsdan uitgevoerd en gevalideerd. De regelgeving zal ons inziens moeten voorzien in een overgangsregime om invaren per een transitiedatum in de loop van het op de formele transitiedatum volgende jaar te effectueren. Gevolgen van (deelnemer)mutaties die plaatsvinden tussen de transitiedatum en de effectuering van het invaren, worden eerst zichtbaar na afronding van het invaren.

- Wij achten een overgangsperiode die minimaal even lang is als de periode voor vaststelling van de jaarstukken en de haalbaarheidstoets (zijnde een half jaar) nodig.

In sommige gevallen is zelfs pas na enige jaren duidelijkheid over de verplichting tot aansluiting van werkgevers. Daarnaast kunnen individuen in het kader van 'geen premie, wel recht' in de loop van de tijd een pensioen claimen en toegewezen krijgen. Wanneer het pensioenvermogen bij invaren op het transitiemoment volledig verdeeld is over de individuele pensioenvermogens, minimum vereist eigen vermogen en eventueel de solidariteitsreserve en een compensatiedepot, staan ons geen financiële middelen ter beschikking om in genoemde gevallen pensioenrechten met terugwerkende kracht toe te kennen.

- In verband met deze problematiek zijn heldere regels nodig die aangeven hoe met de financiële consequenties van mutaties en aansluiting met terugwerkende kracht moet worden omgegaan.

Beschikbaarheid (lagere) regelgeving en scenariosets

Met het beschikbaar komen van de concept wettekst en de toelichting is een waardevolle stap gezet. Inzichten in diverse (technische) elementen zijn daarbij nog volop in ontwikkeling en onze verwachting is dat dit gedurende de transitieperiode zo zal blijven. Door de minister is inmiddels de verwachting uitgesproken dat het definitieve wetsvoorstel ná de zomer naar de Tweede Kamer wordt gestuurd. Verder is aangekondigd, dat er voor het nieuwe stelsel rond 1 juli 2021 een specifieke voorgeschreven scenarioset komt. Over het moment van beschikbaarheid van lagere regelgeving bestaat nog onduidelijkheid. Pensioenfondsen moeten voor 1 januari 2022 de keuze maken of zij meedoen aan het transitie FTK. Deze keuze hangt nauw samen met het voornemen om al dan niet in te varen.

- Voor een gedegen en evenwichtige afweging en een succesvolle implementatie is tijdige beschikbaarheid van lagere wet- en regelgeving en van de juiste scenariosets van wezenlijk belang. Bovendien moet reeds op 1 januari 2022 een keuze worden gemaakt om al dan niet gebruik te maken van het transitie-FTK. Om deze redenen doen wij een dringend beroep te (blijven) streven naar beschikbaarheid van lagere regelgeving en de toe te passen scenarioset op 1 juli 2021.
- Om een transitie vóór de wettelijk uiterste datum van 1 januari 2026 realistisch mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat alle (lagere) regelgeving ruim vóór 1 januari 2022 beschikbaar is.

Toezicht op transitie(documenten)

Voor het toezicht bij opdrachtaanvaarding is een open norm geformuleerd. Voor invaren geldt, zoals bij andere collectieve waardeoverdrachten, dat goedkeuring door DNB nodig is. DNB krijgt zes maanden in plaats van drie maanden de tijd om goedkeuring te geven. Die termijn kan op individueel fondsniveau door DNB worden verlengd.

- Een open norm geeft ruimte voor een fonds specifieke invulling, maar geeft ook onzekerheid waar de toezichthouder op zal toetsen. Wij pleiten ervoor dat bij de inwerkingtreding van de wet per 1 januari 2022 door de toezichthouder(s) duidelijke kaders zijn gesteld ten aanzien van de aan te leveren informatie die door het bestuur van het fonds moet worden gebruikt bij de formele opdrachtaanvaarding. Het bij aanvang helder hebben van álle regelgeving en toezichtvereisten is een belangrijke voorwaarde voor een zorgvuldig en helder te volgen traject.
- Wij begrijpen dat ook bij de toezichthouders inzichten in de wijze van toezicht en de te hanteren normen nog volop in ontwikkeling zijn. Desalniettemin is voor een tijdige en succesvolle implementatie zekerheid over reactietermijnen vanuit de toezichthouders noodzakelijk. Daarbij vinden wij een reactietermijn langer dan drie maanden niet passend voor een constructief proces. Wij pleiten ervoor de reactietermijnen eenduidig wettelijk vast te leggen op maximaal drie maanden.

(Uitvoering) communicatie

Inhoud

Het gebruik van de verplicht voorgeschreven opmaak van het UPO en van Pensioen 123 verdwijnen, dat mag meer fonds en deelnemer specifiek volgens een open norm. Tegelijkertijd worden gedetailleerde onderwerpen genoemd als nieuwe verplichte communicatie aan deelnemers, waarbij wordt aangekondigd dat daar nog lagere wetgeving voor wordt uitgewerkt.

Kanalen en vormen

In de memorie van toelichting wordt een aanzet gedaan om meer ruimte te geven. In de concept wettekst is de invulling vervolgens vrij specifiek ten aanzien van gebruik website, email en wordt genoemd dat er 1 keer per jaar de mogelijkheid is om van toe te passen medium te wijzigen.

- Bij beide bovengenoemde punten zien we het risico dat alsnog een keurslijf wordt gecreëerd dat niet passend is voor (een belangrijk deel van) onze deelnemerspopulatie. Wij pleiten voor een open norm om dit fonds specifiek in te vullen en achten het voldoende om aan te geven dat er een expliciet proces moet zijn om tot passende en actuele informatievoorziening te komen.

Keuzebegeleiding

Voor keuzebegeleiding wordt een open norm geïntroduceerd. Hiermee is er ruimte om de invulling te realiseren die passend is voor de deelnemers van het fonds. Het is aan te bevelen in de memorie van toelichting wel duiding te geven aan de verantwoordelijkheid van de pensioenuitvoerder en van de deelnemer zelf.

- In de memorie van toelichting zou helder onderscheid gemaakt moeten worden tussen de verantwoordelijkheid van pensioenuitvoerders en de verantwoordelijkheid van de deelnemer. Door deze verantwoordelijkheid helder te maken wordt ook duidelijk dat aan de keuzebegeleiding een inspanningsverplichting van de pensioenuitvoerder is verbonden, en niet een resultaatsverplichting. Als pensioenuitvoerder spannen wij ons maximaal in om het handelingsperspectief van de deelnemer te vergroten. De verantwoordelijkheid voor (het maken van) de uiteindelijke keuze ligt bij deelnemers.

Waardeoverdrachten onder “FTK”-regimes in transitie periode

Gedurende de transitieperiode gelden meerdere regimes naast elkaar; het huidige FTK , het transitie FTK en de beide nieuwe contracten. Dit betekent dat waardeoverdrachten tussen pensioenregelingen in verschillende regimes zullen voorkomen.

Wanneer pensioenaanspraken bij de oude pensioenuitvoerder reeds zijn ingevaren, maar de nieuwe pensioenuitvoerder de transitie nog niet heeft afgerond, leidt dit ertoe dat de aanspraken vanuit het nieuwe regime worden terugvertaald naar het huidige regime en dat de aanspraken later opnieuw worden ingevaren in het nieuwe stelsel. In deze situatie ondergaat de deelnemer twee keer een transitie naar het nieuwe stelsel. Binnen ons fonds komt 90% van de deelnemers in aanmerking voor automatische waardeoverdracht.

- Het is zeer gewenst om eenduidige rekenregels en criteria voor die waardeoverdrachten te formuleren, die aansluiten bij de kenmerken van de regimes.
- Om situaties zoals in het geschetste voorbeeld te voorkomen kan als alternatief een moratorium op waardeoverdrachten tussen verschillende regimes worden overwogen.

Tijdige vaststelling van de (minimale) franchise

In het wetsvoorstel is in artikel 18a lid 3 van de Wet op de Loonbelasting 1964 opgenomen dat de franchise jaarlijks aan het begin van het kalenderjaar bekend wordt gemaakt. Het is thans gebruikelijk de franchise uiterlijk 31 december bekend te maken. De franchise is van belang voor communicatie naar werknemers en werkgevers, zodat zij op 1 januari al kunnen weten waar zij aan toe zijn met betrekking tot premieheffing en pensioenopbouw en vooral ook om de systemen (b.v. loonadministratie ten behoeve van de premie-inhouding) hierop tijdig aan te passen.

- Het is wenselijk om werkgevers jaarlijks (bij voorkeur twee weken) vóór 1 januari te kunnen informeren over de franchise. Verzoek is jaarlijkse bekendmaking van de hiervoor benodigde wettelijke franchisebedragen vóór 1 januari in de wettekst te adresseren.